

Nationaal Archief
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Nummer Toegang: 2.13.135

**Inventaris van het archief van de
Eskadronscommandant der Marechaussee te 's-
Hertogenbosch, 1940-1941**

Versie: 27-03-2022

H.E.M. Mettes

Nationaal Archief, Den Haag 2006

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	7
Inhoud en structuur van het archief.....	8
Inhoud.....	8
Verantwoording van de bewerking.....	8
Ordering van het archief.....	8
Verwant materiaal.....	9
Beschikbaarheid van kopieën.....	9
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	11

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Eskadronscommandant der Marechaussee 's-Hertogenbosch

Archiefbloknummer:

D40

Omvang:

42 inventarisnummer(s) 0,30 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands.

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven, getypte en gedrukte documenten, geen bijzondere handschriften.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Eskadronscommandant der Marechaussee te 's-Hertogenbosch

Samenvatting van de inhoud van het archief:

Het archief bevat ingekomen en minuten van uitgaande (geheime) stukken en stukken betreffende onder meer het fotograferen van door luchtaanvallen getroffen plaatsen, luchtverdediging en verduistering, door de Duitse politie gehouden lezingen, vuurwapens en munitie, vordering van rijkspaarden, reorganisaties van de Marechaussee en diverse personele aangelegenheden.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Eskadronscommandant der Marechaussee 's-Hertogenbosch, nummer toegang 2.13.135, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Eskadronscomm. Marrechaussee Den Bosch, 2.13.135, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

Met ingang van 5 juli 1940 ging het wapen der Koninklijke Marechaussee in zijn geheel over naar de burgerlijke politie. Kort daarna verloor het wapen de toevoeging Koninklijke op bevel van de rijkscommissaris. De marechaussee werd ingedeeld in acht divisies. In een tiental steden werden eskadrons van ongeveer honderd man gestationeerd. Zij hadden tot taak bijstand te verlenen en personeel op te leiden.¹

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

De herkomst van het archief is niet duidelijk maar het was mogelijk ondergebracht bij het Archief Koninklijke Landmacht en in 1961 bij de oprichting van het CAD overgedragen.

Overbrenging van een overheidsarchief

¹ Bron: W. van den Hoek. De Koninklijke Marechaussee in de Nederlandse samenleving. Soest, 1975.

Inhoud en structuur van het archief

INHOUD

Een groot deel van het archief bestaat uit ingekomen circulaires opgesteld door landelijke functionarissen en instellingen, welke ter kennisgeving werden doorgezonden aan de eskadronscommandant.

VERANTWOORDING VAN DE BEWERKING

Bij de laatste inventarisatie is er voor gekozen om de archiefbescheiden op de gebruikte rubriek in te delen.

ORDENING VAN HET ARCHIEF

Het archief is geordend naar onderwerp. Van elk onderwerp werden dossiers gevormd. In een dossier werden in een map stukken betreffende verschillende zaken opgeborgen. De stukken werden chronologisch geordend.

Verwant materiaal**BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN**

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN

1	Agenda van ingekomen en uitgaande stukken, 1941 januari - maart	1 deel
2	Agenda van zeer geheime ingekomen en uitgaande stukken, 1940-1941	1 katern
3	Ingekomen en minuten van uitgaande geheime stukken, 1940-1941	1 omslag
4	Stukken betreffende cadetten van de Marechaussee, rubriek C5 1941	1 omslag
5	Stukken betreffende diverse onderwerpen, rubriek D1, 1940-1941	1 omslag
6	Stukken betreffende Duitse voorschriften en aanwijzingen, rubriek D2, 1940-1941	1 omslag
7	Stukken betreffende detacheringen, rubriek D3, 1941 Zie ook inv. nr. 24.	1 omslag
8	Stukken betreffende het fotograferen van door luchtaanvallen getroffen plaatsen, rubriek F1, 1940	1 omslag
9	Stukken betreffende het zoekraken van tuigage van paarden van personeel, rubriek H 3, 1941	1 omslag
10	Voorschriften inzake het huwen door personeel van de Marechaussee, rubriek H 4, 1941	1 omslag
11	Brief van de inspecteur der Marechaussee inzake het verstrekken van afschriften van opgemaakte processen-verbaal van overtreding van prijsopdrivings- en distributiewetten aan het districtshoofd controle distributie overtredingen, rubriek I 1, 1941	1 stuk
12	Stukken betreffende het verstrekken van perspenningen of perskaarten aan journalisten, rubriek I 2, 1941	1 omslag
13	Stukken betreffende dienstwoningen en kazernering, rubriek K 1, 1940-1941	1 omslag
14	Stukken betreffende luchtverdediging en verduistering, rubriek L 1, 1941	1 omslag

-
15	Stukken betreffende huisvesting en legering, rubriek L 2,
1941	1 omslag
16	Stukken betreffende lezingen, met name door de Duitse politie gehouden voor de
Nederlandse politie, rubriek L 3,
1941	1 omslag
17	Stukken betreffende het onderhoud en gebruik van motorvoertuigen, rubriek M 1,
1941	1 omslag
18	Stukken betreffende het verstrekken en bewaren van munitie, rubriek M 3,
1940-1941
<i>Zie ook inv. nr. 40.</i>	1 omslag
19	Stukken betreffende de verstrekking van levensmiddelen aan personeel en
arrestanten, rubriek M 4,
1941	1 omslag
20	Stukken betreffende het ontslag van personeel, rubriek O 1,
1941	2 stukken
21	Stukken betreffende de bezoldiging en aanmeldingsplicht van beroepsofficieren
van de Marechaussee, rubriek O 4
1941	1 omslag
22	Stukken betreffende reorganisatie van de indeling van rijkspaarden en de vordering
van deze paarden door de Duitse Weermacht, rubriek P 1,
1941	1 omslag
23	Staten houden opgave van de nominatieve sterkte van personeel, rubriek P 3,
1941	1 omslag
24	Stukken betreffende overplaatsingen, schorsing, opleiding, en gedragingen van
personeel, rubriek P 4,
1941
<i>Zie ook inv. nr. 8 en 29.</i>	1 omslag
25	Stukken betreffende de naamgeving en taakuitvoering van het parket van de
procureur-generaal, rubriek P 6,
1941	1 omslag
26	Stukken betreffende het Buitengewoon Politieblad, rubriek P 7,
1941	1 omslag
27	Stukken betreffende het opmaken van processen-verbaal, rubriek P 8,
1941	1 omslag
28	Ingekomen circulaire van met name het parket van de procureurs-generaal bij het
gerechtshof, rubriek P 9,
1941	1 omslag
29	Stukken betreffende de opleiding van het personeel, rubriek O 2,
1941
<i>Zie ook inv. nr. 24.</i>	1 omslag

30	Stukken betreffende de nieuw- en verbouw van kazernes, rubriek R 1, 1941	1 omslag
31	Stukken betreffende het gebruik en onderhoud van fietsen, rubriek R 3, 1940-1941	1 omslag
32	Stukken betreffende het melden van bijzondere en belangrijke gebeurtenissen, rubriek R 4, 1940-1941	1 omslag
33	Stukken betreffende reorganisaties van de Marechaussee, rubriek R 5, 1941	1 omslag
34	Stukken betreffende regelgeving inzake het geven van sportonderwijs, rubriek S 2, 1941	1 omslag
35	Stukken betreffende onderwijs aan het personeel, rubriek S 3, 1941	1 omslag
36	Stukken betreffende de discipline, het straffen en berechten van personeel, rubriek S 4, 1941	1 omslag
37	Stukken betreffende het aanleggen en gebruiken van telefoonaansluitingen, rubriek T 2, 1941	1 omslag
38	Stukken betreffende uniformering en distinctieven, rubriek U 1, 1941	1 omslag
39	Stukken betreffende het vervoer van sollicitanten, het controleren van werkliedenvervoer alsmede het al dan niet vrij vervoer voor personeel van de Marechaussee, rubriek V 7, 1941	1 omslag
40	Stukken betreffende het reguleren en uitvoeren van het innemen en registreren vuurwapens en munitie, rubriek W 1, 1941 Zie ook inv. nr. 18.	1 omslag
41	Stukken betreffende het werven van kandidaten voor het Nederlands politiebataljon, rubriek W 3, 1941	1 omslag
42	Circulaire van Der Befehlshaber der Ordnungspolizei inzake het gebruik van zaklantaarns door voetgangers en het handhaven van de verduisteringsmaatregelen, afschrift, doorgestuurd in vertaling door de Inspecteur der Marechaussee aan de korpscommandanten, ter kennisgeving en gevolggeving doorgestuurd aan de eskadroncommandanten, rubriek Z 4, 1941	1 stuk